

STENTOR 5 (2) maart 1967
pp. 42 - 47

STOOKOLIESLACHTOFFER-

TELLING

✓ 140731

Het is wel bijzonder verheugend te mogen vertellen dat dit jaar voor de zoveelste keer de telling een volledig succes geworden is. Niet minder dan 170 kilometer kust werden afgezocht! Vanaf Kaap Griz-Nez tot de Braakman (Westerschelde) hebben overal groepjes gelaarsde bjn-ers gezeuld, gestrompeld en gesjouwd op zoek naar dode vogels. Het besef dat op diezelfde dagen in Nederland, Duitsland en Engeland gelijkaardige jeugdbonders liepen te zoeken

gaf ons daarbij een behoorlijke dosis zelfvertrouwen in onze mogelijkheden. Ja, het is ons toch maar weer fijn gelukt de hele kust stukje bij beetje te tellen, en wie dit nu leest zal mis-

schien even terugdenken aan de pijnlijke blaren op z'n voeten en aan z'n stinkende excursietas.

De telling -gecentraliseerd door de vwg- werd verricht door:
 -Karnavalkamp van afd.Aalst en Gent, met deelnemers uit alle afdelingen behalve Hasselt,
 -Subafdeling Blankenberge (op excursie en particulier),
 -Afdeling Brugge (2 particuliere excursies) en
 -Dirk Van Collie (Roeselare) op zijn eenzame marathon van Kaap Griz-Nez tot Bray-Dunes (van enthousiasme gesproken!).

Met enkele tabellen wil ik nu een bondig overzicht schetsen waarbij een paar bedenkingen een voldoende algemeen beeld geven. De volledige uitwerking komt in 't jaarboek of dergelijke.

TABEL I	ALG. TØT.	TOT. OLIE	% OP A.TOT.	% MET OLIE
SOORT				
roodkeelduiker	7	7	1,18	100,00
fuut	6	6	1,02	100,00
geoorde fuut	2	2	0,34	100,00
noordse stormvogel	4	4	0,68	100,00
jan van gent	21	21	3,56	100,00
wilde eend	1	-	0,17	-
wintertaling	1	1	0,17	100,00
grote zeeëend	3	3	0,51	100,00
zwarte zeeëend	58	52	9,38	89,65

SOORT	ALG. TOT.	TOT. OLIE	% OP A.TOT.	% MET OLIE
eidereend	2	1	0,34	50,00
grauwe gans	1	1	0,17	100,00
eend spec.	2	2	0,34	100,00
waterral	1	-	0,17	-
meerkoet	1	-	0,17	-
scholekster	1	1	0,17	100,00
kievit	1	-	0,17	-
mantelmeeuw	89	29	15,08	32,58
zilvermeeuw	63	46	10,68	73,02
stormmeeuw	33	15	5,59	45,46
kokmeeuw	33	20	5,59	60,61
dwergmeeuw	1	1	0,17	100,00
drieteenmeeuw	49	26	8,31	53,06
meeuw spec.	21	11	3,56	52,38
alk	79	79	13,39	100,00
zeekoet	94	93	15,93	98,97
papegaaiduiker	1	1	0,17	100,00
alk of zeekoet	5	5	0,84	100,00
bonte kraai	2	1	0,34	50,00
zwarte kraai	1	1	0,17	100,00
kauw	2	2	0,34	100,00
merel	1	-	0,17	-
spreeuw	2	-	0,34	-
keep	1	-	0,17	-
huismus	1	-	0,17	-
TOTAAL	590	431	100,00	73,90

Tabel I geeft dus alle gevonden soorten en aantallen.

RANGORDE per soort

1. zeekoet	15,93 %	van het totaal
2. mantelmeeuw	15,08 %	
3. alk	13,39 %	
4. zilvermeeuw	10,68 %	
5. zwarte zeeëend	9,83 %	
6. drieteenmeeuw	8,31 %	

RANGORDE per familie

1. Laridae (meeuwen)	48,9 %	van het totaal
2. Alcidae (alken en zeek.)	30,3 %	
3. Anatidae (eendachtigen)	11,5 %	
4. Colymbidae & Podicipidae (duikers en futen)	2,5 %	

Deze vier groepen samen
maken 93,7 % van het to-
taal (590) uit.

Enkele opmerkingen

- normaal neemt de zwarte zeeëend een veel belangrijker plaats in (meestal zelfs de eerste met 15 à 35 % van het totaal)
- mantel- en zilvermeeuwen waren bijzonder talrijk dit jaar, daar waar ze anders onder 5 % blijven.
- het aantal duikers en futen ligt weer bijzonder laag. Opvallend is het ontbreken van de parelduiker.
- de percentages van alk en zeekoet liggen op het normale peil.
- jan van genten waren ditmaal vrij talrijk (3,56 % van het totaal).

Speciale vondsten

- dwergmeeuw: 1 ex., zeldzame wintergast
- geoorde fuut: 2 ex., voor het eerst op onze lijst
- noordse stormvogel: 4 ex., na volledig ontbreken vorig jaar, allemaal bleke fase
- grote zeeëend: 3 ex., vrij normaal aantal
- zeekoet: geen enkele gebrilde vorm dit jaar
- noordelijke alk: zeker 1 ex. werd gevonden
- papegaaiduiker: weer 1 ex. (juveniel als altijd) aangetroffen
- meerkoet: slechts 1 ex., gevolg van extreem zachte winter?

TABEL II GETELD STUK KUST + leider	AANT. KM	TOT. AANT.	AANT. OLIE	% MET OLIE	TOT. PER KM
Kaap Griz-Nez tot Malo-les-bains (Dirk Van Collie)	60	134	55	41,0	2,2
Malo-les-bains tot De Panne (Jan Govaere + Kaka)	17	126	97	76,9	4,7
De Panne tot Oostende (André Dhondt en Walter Roggeman+Kaka)	31	150	116	77,3	4,8
Oostende tot De Haan (Eckhart Kuyken + Kaka)	8	53	49	94,1	6,6
De Haan tot Zeebrugge (Jan Burggraeve + Brugge)	13	50	50	100,0	3,6
Zeebrugge tot Breskens (Philippe Moreaux en Johnny Van Gompel + Blankenberge)	23	63	56	88,8	2,7
TOTAAL	170	590	413	73,9	3,47

In deze tabel zien we naast elkaar gezet, voor elk stuk van de kust, de totalen omgerekend per kilometer en het percentage olievogels op het totaal van dat stuk. (resp. laatste en voorlaatste kolom).

Daaruit zien we een eigenaardige, maar opvallende dubbele gradiënt naar voor komen:

- gradiënt in het aantal vogels per km: toename vanaf Griz-Nez tot De Haan (van 2,2 tot 6,6 per km) en dan een daling van De Haan tot de Westerschelde (van 6,6 naar 0,8 per km).
- gradiënt in het percent olieslachtoffers: een gelijklopend beeld, alleen gaat de stijging vanaf Griz-Nez door tot Zeebrugge (van 41,0 tot 100,0 %), waarna weer een daling naar de Westerschelde (100,0 naar 57,1 %).

Deze twee resultaten moeten we niet onmiddellijk proberen te verklaren, er bestaat immers een grote kans dat het zuiver toeval is; bovendien spelen hier zo'n groot aantal factoren een rol (zæstromingen en windrichting bv.), dat we nóg voorzichtiger moeten zijn.

Met deze enkele aspecten en tabellen hoop ik een duidelijk beeld van onze karnavaltelling 1967 gegeven te hebben. Rest mij enkel nog iedere taller en alle verantwoordelijken te danken voor hun moeite en voor de vlotte samenwerking.

ECKHART

p.s. de uitwerking van de gegevens betreffende snavel- en vleugellengten komt in het jaarboek of in een afzonderlijke bjn-uitgave. Wie hierover nog gegevens heeft kan ze nog altijd opsturen.